

بررسی سیستم گراف انیمیشن در موتور بازی سازی آنریل و OpenGL و پیاده سازی یک سیستم انیمیشن با استفاده از

پایاننامه کارشناسی مهندسی کامپیوتر

نامي نذيري

استاد راهنما د کتر مازیار پالهنگ

پایاننامه کارشناسی رشته مهندسی کامپیوتر آقای نامی نذیری تحت عنوان

بررسی سیستم گراف انیمیشن در موتور بازی سازی آنریل و و پیاده سازی یک سیستم انیمیشن با استفاده از OpenGL

در تاریخ ۱۳۹۵/۱۰/۲۰ توسط کمیته تخصصی زیر مورد بررسی و تصویب نهایی قرار گرفت:

۱- استاد راهنمای پایاننامه دکتر مازیار پالهنگ

۲- استاد داور داور اول

۳- استاد داور دوم

سرپرست تحصیلات تکمیلی دانشکده دکتر تحصیلات تکمیلی دانشکده

کلیه حقوق مالکیت مادی و معنوی مربوط به این پایان نامه متعلق به دانشگاه صنعتی اصفهان و پدیدآورندگان است. این حقوق توسط دانشگاه صنعتی اصفهان و بر اساس خط مشی مالکیت فکری این دانشگاه، ارزش گذاری و سهم بندی خواهد شد.

هر گونه بهره برداری از محتوا، نتایج یا اقدام برای تجاری سازی دستاوردهای این پایان نامه تنها با مجوز کتبی دانشگاه صنعتی اصفهان امکان پذیر است.

فهرست مطالب

råo	<u>عنــوان</u>
	فهرست مطالب
۵:	فهرست شكلها
ده	فهرست جدولها
يازد	فهرست الگوريتمها
1	
Y	فصل اول: مقدمه
۵	فصل دوم: مرور
مایی سنتی	۱-۲ تاریخچهی پویان
کلیدی و درمیان	۱-۱-۲ فریمهای
چندمنظوره٧	
ختلف	۲-۱-۲ لایههای م
يترى	۲-۲ پویانمایی کامپیو
کلیدی و درمیان	
٩	۲-۲-۲ رویه
زیک	۲-۲-۳ مبتنی بر فی
كت ا	۲-۲-۴ ضبط حرآ
١٠	۲-۳ موتور بازیسازی
ی آنریل	۲-۴ موتور بازیسازی
ے در آنریل	۲-۵ زبان برنامهنویسی
ترى	۲-۶ گرافیک کامپیو
NYOp	enGL 1-9-4
ونگ	۲-۶-۲ سایهزنی فر
17	•
شده	۲-۶-۴ نور پخش
١٣	۲-۶–۵ نور آینهوا
١٣	٧-٧ مدل اسكلتوني.
لعىلعى	۲-۸ شبکهی ^۲ چندض
14	۲-۸-۲ راس
14	۲-۸-۲ لبه
14	۲-۸-۳ وجه
10	۲–۸–۴ حندضلعی

¹Motion Capture

²Mesh

۱۵	.	۲–۹ مدل.
۱۵	مش ۱	۲-۱۰ زیره
۱۵	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	۱۱-۲ ماده
16	ی ۳	۱۲–۲ بافت
16	ئلت	۲–۱۳ اسک
16	Skinnir	1g 14-4
16	ت شخصیت	۲–۱۵ ژسد
۱۷	پهای انیمیشنی	۲–۱۶ کلیہ
۱۸	ليب انيميشن	۲–۱۷ ترک
۱۹	سیستم انیمیشن گراف در موتور بازیسازی آنریل	فصل سوم:
۱۹	ئران، پيادهها و شخصيتها	۳–۱ بازیگ
۲.		۳-۲ اجزاء
۲.		٣-٣ شخص
۲۱	م: معماری موتور بازیسازی آنریل	فصل چهاره
۲۱	UObj	ect 1-4
22	Compone Compone	nts y-f
74		
74	։	۵–۱ ابزاره
74	OpenGL	1-1-5
۲۵	GLFW	Y-1-D
۲۵	GLAD	۳-۱-۵
۲۵	GLM	4-1-0
۲۵	Assimp	۵-۱-۵
46	stb	8-1-0
46	سازی	۵–۲ پیاده،
46	نمایش مدل گرافیکی	1-4-0
۲٧	قرارگیری مدل سهبعدی در کارت گرافیک	۷-۲-۵
۲٧	اسكلت شخصيت	۵-۲-۳
۲٧	اتصال اسکلت و مدل سه بعدی	4-4-2
۲۸	انيميشن	۵-۲-۵
	پخش کنندهی انیمیشن	
	الگوريتم پخش كنندهى انيميشن	
	ماشين حالت انيميشن	
	بهروزرسانی ماشین حالت انیمیشن	
٣٢		ىبوستھا

¹Sub-Mesh ²Material ³Texture

مراجع

فهرست شكلها

-	صفحه		عنــوان
	٧	: فریمهای کلیدی و درمیان	شکل ۲–۱:
		: چشمانداز چندمنظوره	
	۸	: لایههای مختلف	شکل ۲–۳:
	١٣	: مولفههای الگوریتم سایهزنی فونگ [۱۱]	شكل ٢-۴.
	۲۳	: تصویر UML کلاسهای پایهی موتور بازیسازی آنریل	شکل ۴–۱:
	۲۶	: ساختار کلاسهای کتابخانهی Assimp]	شکل ۵–۱:
	79	: ماشین حالت برای حرکت شخصیت	شکل ۵-۲:

فهرست جدولها

عنــوان

فهرست الكوريتمها

فصل اول مقدمه

پویانمایی هنر جانبخشیدن به اجسام بدون جان است. والت دیزنی درباره ی پویانمایی می گوید: "پویانمایی می تواند هر آنچه را که ذهن انسان تصور می کند، توضیح دهد"

وقتی می گوییم جسمی را پویا کردیم، یعنی به آن جان بخشیدیم. زمانی که یک فیلم پویانمایی شده را در تلوزیون یا سینما می بینید، شخصیتهای درون آن فیلم در حالت حرکت هستند. این حرکت معمولاً صاف و به هم پیوسته است. نوارهای حاوی فیلم متشکل از دنبالهای از تصاویر هستند که به عنوان "فریم" شناخته می شوند و درواقع با پخش شدن این فریمها به صورت متوالی، توهم ایجاد حرکت به مخاطب ابراز می شود.

پویانمایی از گذشته تا امروز تغییرات فراوانی را دیده است. در پویانمایی سنتی، تصاویر به وسیلهی دست روی صفحات سلولوئیدی شفاف ترسیم یا نقاشی شده سپس از آنها عکس گرفته و روی فیلم نمایش داده می شدند. امروزه اکثر پویانماییها با تصاویر کامپیوتری اساخته می شوند. [۱] علاوه بر این، دامنهی استفاده از این پویانمایی نیز دستخوش بسیاری تغییرات شده است. در گذشته پویانمایی را می توانستیم در فیلمهای پویانمایی شده یا کارتونها مشاهده کنیم. اما اکنون با پیشرفت تکنولوژی، پویانمایی نقش بسیار اساسیای در بازیهای کامپیوتری پیدا کرده است. هدف بازیهای کامپیوتری، به خصوص بازیهای کامپیوتری داستان است. همانطور که اشاره

شد پویانمایی هنر جان بخشیدن به اجسام است و به وسیلهی آن است که می توانیم احساسات و اعمال شخصیت بازی را به بازیکن منتقل کنیم.

بازی های کامپیوتری به صورت معمول توسط موتورهای بازی ساخته می شوند. اگر بخواهیم تعریفی برای موتور بازی سازی آوریم می توان گفت آن ها پلتفرم هایی هستند که ساخت بازی های رایانه ای را آسان تر می کنند. موتور های بازی سازی متشکل از مولفه های مختلفی هستند که قابلیت های لازم برای ساخت بازی را فراهم می کنند. از رایج ترین مولفه های موتور بازی می توان به مولفه ی صدا، مولفه ی رندر، مولفه ی هوش مصنوعی و مولفه ی انیمیشن اشاره کرد. [۲]

هدف اصلی این پروژه آشنایی با روشهای استفاده شده در محیطهای گرافیکی مانند موتورهای بازیسازی با تاکید بیشتر بر روی سیستمهای پویانمایی به کار رفته در این محیطها است.

به همین جهت این پروژه به دو صورت این هدف را دنبال می کند. جهت آشناشدن با یک مو تور بازی سازی و نحوه ی پیاده سازی سیستم پویانمایی آن، مو تور بازی سازی آنریل انتخاب شده است. آنریل یکی از معروف ترین مو تورهای بازی سازی در جهان است که اولین نسل آن توسط تیم سوینی، بنیانگذار اپیک گیمز ۱، توسعه یافت. آخرین نسخه ی این مو تور به اسم مو تور بازی سازی آنریل ۵ در سال ۲۰۲۰ معرفی و در سال ۲۰۲۲ انتشار یافت. سیستم پویانمایی این مو تور بسیار وسیع است. به همین دلیل بخش کو چکی از این سیستم که گراف پویانمایی نام دارد، انتخاب شده و به بررسی ساختار و نحوه ی استفاده از این گراف می پردازیم.

پس از بدست آوردن تجربه ی اولیه از گراف انیمیشن برای آشنایی کامل تر با محیط گرافیکی و همچنین سیستم پویانمایی به پیاده سازی یک سیستم پویانمایی با استفاده از OpenGL پرداختیم. OpenGL یک واسط برنامه نویسی کاربردی است که با فراهم کردن توابع مختلف به توسعه دهندگان امکان دستکاری گرافیک و تصاویر را می دهد. با استفاده از این API می توان آشنایی خوبی در مورد گرافیک کامپیوتری و به صورت کلی محیط های گرافیکی بدست آورد. برای محیط سهبعدی پیاده سازی شده از روش Phong Shading برای نورپردازی محیط استفاده شده است. این روش یکی از معروف ترین روش های نورپردازی در محیط های سهبعدی بلادرنگ به خصوص بازی های کامپیوتری است. علاوه بر تولید صحنه ی سهبعدی، برای بدست آوردن آشنایی کامل با سیستم های پویانمایی که دربازی ها استفاده می شوند، به پیاده سازی یک نمونه از آن پرداختیم. در این پیاده سازی سیستم پویانمایی به چند بخش کلی تقسیم شده است که هر کدام هدف های مختلفی را دنبال می کند. برای اینکه یک سیستم پویانمایی داشته باشیم در ابتدا به یک شخصیتی نیاز داریم تا کلیپهای پویانمایی بر روی آن اجرا شود. شخصیت ها در این پیاده سازی به دو قسمت کلی مش و اسکلت که مشود. هر شخصیت در این پیاده سازی به دو قسمت کلی مش و اسکلت که حقیسته ای دو قسمت کلی مش و اسکلت

¹Epic Games

 $^{^{2}}API$

تقسیم می شود. یکی از وظایف مهم این پیاده سازی، اتصال این دو قسمت به یکدگیر است. این اتصال به صورت کلی به اسم Skinning نام دارد. مرحله ی بعدی پیاده سازی به پخش کلیپهای پویانمایی بر روی این شخصیت می پردازد. در نهایت از ماشین حالت متناهی برای برای ترکیب کلیپهای پویانمایی متفاوت با یکدیگر استفاده شده است.

خروجی این پروژه یک تحقیق در مورد سیستم گراف پویانمایی آنریل به همراه یک نرمافزار گرافیکی سیستم انیمیشن است.

در فصلهای آتی به بررسی این موارد گفته شده پرداخته می شود. ابتدا در فصل دوم یک مروری بر تاریخچه ی انیمیشنها می شود. سپس توضیحاتی درباره ی موتور بازی سازی و موتور بازی سازی آنریل داده می شود و درنهایت توضیحاتی کلی درباره ی روشهای نورپردازی محیط و پویانمایی اسکلتونی که به وفور در موتورهای بازی سازی استفاده می شود داده می شود.

در فصل سوم به بررسی موتور بازیسازی آنریل با تاکید بر روی گراف پویانمایی میپردازیم و نحوهی استفاده از آن را بررسی میکنیم.

در نهایت در فصل چهارم توضیحاتی دربارهی نحوهی پیاده سازی سیستم پویانمایی به همراه توضیحات سیستم های موجود در این پیاده سازی می پردازیم.

در فصل "نتیجه گیری"، یک نتیجه گیری کلی از خروجیهای این پروژه ارائه کرده و در فصل "کارهای آینده"، به بررسی مشکلاتی که می تواند در پیادهسازی برطرف شود به همراه پیشنهاداتی برای ادامهی این پروژه پرداخته می شود. پویانمایی تاریخچه ای غنی دارد. در این فصل ابتدا به بررسی این تاریخچه با توضیحاتی دربارهی پویانمایی سنتی و پس از آن پویانمایی کامپیوتری پرداخته می شود. پس از آن به بررسی روشهای کلی که توسط هنرمندان برای ایجاد پویانمایی به کارگرفتن این انیمیشنها در موتورهای بازی سازی پرداخته می شود.

از گذشته تا امروز نحوه ی تولید و همچنین استفاده از کلیپهای پویانهایی تغییرات زیادی کرده است. در گذشته اکثر پویانهاییها با استفاده از دست و ترسیم بر روی صفحات سلولوئیدی تولید می شدند. درصور تیکه که امروزه، اکثر کلیپهای پویانهایی توسط تصاویر گرافیکی کامپیوتری ساخته می شوند. اگرچه با پیشرفت تکنولوژی روشهای جدیدی برای تولید پویانهایی به وجود آمده، همچنان نیز از اکثر روشهایی که در پویانهایی سنتی استفاده می شود.

امروزه نه تنها از پویانمایی برای تولید فیلم و کارتون، استفاده می شود، بلکه آنها نقش تاثیر گذاری در بازی های کامپیوتری پیدا کرده اند. برای تولید بازی های کامپیوتری از موتورهای بازی سازی استفاده می شود. موتورهای بازی سازی دارای مولفه های متفاوتی هستند که هر کدام وظیفه ی مخصوص به خودشان را دارند. مولفه ای که وظیفه ی پخش کلیپهای پویانمایی را دارد، مولفه ی پویانمایی گویند. بدیهی است اگر بخواهیم از سیستم پویانمایی استفاده کنیم نیازمند یک محیط گرافیکی هستیم. محیطهای گرافیکی به صورت معمول از کارت گرافیک استفاده می کنند. برای دسترسی به توابع کارت گرافیکی می توان از یک رابط کاربری مانند DirectX یا OpenGL استفاده کرد. علاوه بر این برای مشاهده ی اشیاء موجود در محیط سه بعدی نیاز است که محیط را نورپردازی کنیم. روشهای متنوعی برای نورپردازی محیط وجود دارند. یکی از این روشها Phong Shading است که در این پروژه نیز استفاده شده است.

در اکثر سیستم های پویانمایی بازی های کامپیوتری از پویانمایی اسکلتی برای پخش و ترکیب کلیپهای پویانمایی استفاده می شود.

پویانمایی اسکلتی تکنیکی در پویانمایی کامپیوتری است که به وسیلهی آن، شخصیتهای درون بازی متحرک می شوند. این سیستم به دو بخش کلی تقسیم می شود. یک بخش،یک مش یا پوسته است که برای به نمایش کشاندن شخصیت در محیط سه بعدی استفاده می شود و بخش دوم یک اسکلت است. این اسکلت مجموعه سلسله مراتبی از قطعات به هم پیوسته است که به هر قطعه یک مفصل گویند. در این تکنیک، اسکلت شخصیت درون بازی متحرک شده و با روش های موجود، پوسته یا مش آن شخصیت، اسکلت را دنبال می کند.

در این فصل، ابتدا مروری بر پویانمایی سنتی و روشهای تولید آن می کنیم. سپس نگاهی به پیشرفت صنعت تولید پویانمایی کامپیوتری می اندازیم و روشهای فعلی تولید پویانمایی را خواهیم گفت. پس از آن توضیحی در رابطه با موتورهای بازیسازی و به ویژه موتور آنریل خواهیم داد.

در قسمت انتهایی توضیحی در مورد Phong Shading که یکی از روشهای نورپردازی محیط سهبعدی است خواهیم داد و علاوه بر آن در انتها توضیحات جامعی را در مورد پویانمایی اسکلتی ارائه خواهیم کرد

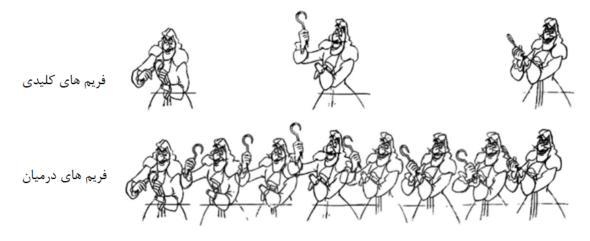
۱-۲ تاریخچهی یویانمایی سنتی

پویانمایی سنتی که با اسمهای مختلفی مانند "پویانمایی مرسوم"، "پویانمایی سلای"و "پویانمایی بادست" شناخته می شود، روشی غالب برای تولید فیلمهای پویانمایی شده در حدود قرن ۲۰ میلادی بود. در این روش، به صورت کلی پویانمایی به وسیلهی نقاشی با دست به وجود می آید. درواقع هر فریم از فیلم، یک عکس از نقاشی است و برای به وجود آوردن توهم حرکت، هر نقاشی اندکی با نقاشی قبلی خود تفاوت دارد.

برای تولید پویانمایی سنتی، از روشهای مختلفی استفاده می شد. در اینجا به بررسی سه روش استفاده شده در پویانمایی سنتی می پردازیم.

۱-۱-۲ فریمهای کلیدی و درمیان

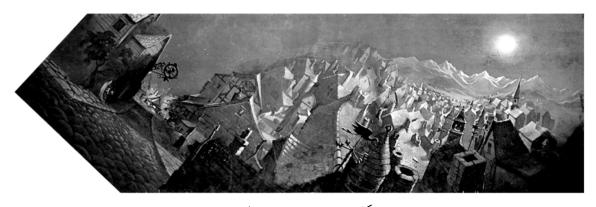
از آنجایی که تولید پویایی با دست و کشیدن نقاشی کار بسیار طولانیای بود، برای اینکه وقت پویانمایهای ارشد ذخیره شود، این پویانماها فریمهای اصلی یک حرکت را بر روی کاغذ ترسیم می کردند و فریمهای میانی را پویانماهای جوان پر می کردند.

شکل ۲-۱ - فریمهای کلیدی و درمیان

۲-۱-۲ چشمانداز چندمنظوره

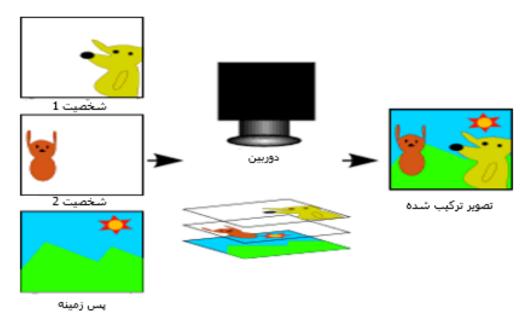
استفاده از چشمانداز چندمنظوره روش دیگری بود که در پویانمایی سنتی استفاده می شد. هماطور که از تصویر زیر مشخص است، برای نمایش یک محیط از یک چشمانداز استفاده می شد. این چشمانداز می توانست نشان دهنده ی قرار گیری محیط در فواصل مختلف باشد. در این صورت، زمانی که دوربین در صحنه حرکت می کرد این توهم را در مخاطب ایجاد می کرد که گویی در محیط در حال حرکت هستیم.

شكل ٢-٢ - چشمانداز چندمنظوره

۲-۱-۳ لایههای مختلف

با استفاده از این روش، پویانماها یک صحنه را به چند قسمت مختلف تقسیم می کردند. به عنوان مثال لایههای مختلفی برای هر شخصیت درون صحنه استفاده می شد. علاوه برا ین یک لایه نیز برای تصویر پس زمینه استفاده می شد. از آنجایی که این لایهها یک صفحه ی شفاف هستند بنابراین می توان لایهها را بر روی هم انباشته کرد و با تصویر برداری از بالا تمام صحنه را تصویربرداری کرد. این روش در تصویر ۲-۳ آورده شده است.

شكل ٢-٣- لايه هاى مختلف

۲-۲ پویانمایی کامپیوتری

اگر بخواهیم نگاهی به تاریخچه ی انیمیشنهای کامپیوتری بیاندازیم، مشاهده می کنیم که در حدود دهه ی ۱۹۸۰ میلادی شرکت دیزنی به عنوان یکی از اولین شرکتهای جهان، شروع به دیجیتالی کردن خط لوله ی تولید پویانمایی سنتی خود کرد. در این دیجیتالسازی بسیاری از روشها و ایدههای استفاده شده در پویانمایی سنتی، به کار گرفته شد. اولین مقالات این حوزه توسط آقای جان لستر از کارمندان پیکسار به عنوان "اصول پویانمایی سنتی به کار رفته در پویانمایی کامپیوتری سه بعدی "ارائه شد. در این مقاله اصول اولیه پویانمایی سنتی دوبعدی ترسیم شده با دست و کاربرد آنها در پویانمایی کامپیوتری سه بعدی شرح داده شده است. [۳]

پویانمایی کامپیوتری تنها محدود به دنیای سینما و فیلمهای پویانمایی نمی شوند و به دنیای بازی های کامپیوتری نیز ورود پیدا کردهاند. بازی های کامپیوتری سعی می کنند دیوار میان تماشاگران و فیلم را بشکنند و با تعاملی بودن و دادن آزادی عمل به بازیکن، سعی می کنند داستان را به گونهای تعریف کنند که گویی بازیکن یکی از شخصیتهای اصلی داستان است. پویانمایی در بازی های کامپیوتری اهمیت بسیار بالایی دارد زیرا همانطور که گفته شد باعث جان بخشیدن به شخصیتها می شود که اهمیت بسیار بالایی برای جلب توجه بازیکنان در هنگام داستان سرایی دارد.

با پیشرفت تکنولوژی، همراه با استفاده از روشهای گذشته، روشهای جدیدتری برای تولید پویانمایی توسعه یافتهاست که در ادامه به چند مورد از آنها می پردازیم.

۲-۲-۱ فریمهای کلیدی و درمیان

همانطور که اشاره شد در پویانمایی کامپیوتری از روشهای موجود در پویانمایی سنتی استفاده شده است. در اینجا نیز فریمهای کلیدی یک حرکت توسط پویانماها به وجود می آیند ولی فریمهای میانی به جای اینکه توسط پویانماها به وجود آیند، توسط کامپیوتر با استفاده از روش های دروزیابی به وجود می آیند.

۲-۲-۲ رویه

در این روش، حرکت بر اساس یک الگوریتم بیان می شود. درواقع انیمیشنها در این نوع پویانمایی، توابعی با تعداد کمی از متغیرها هستند. به عنوان مثال یک تابعی را درنظر بگیرید که به گرفتن ورودی ثانیه، دقیقه و ساعت، یک شئ ساعت را خروجی دهد که عقربههایش در جای مناسب با توجه به ورودیها قرار گرفته باشد. حال می توان با تغییر ورودیها حرکت ساعت را شبیه سازی کنیم.

۲-۲-۳ مبتنی بر فیزیک

پویانمایی مبتنی بر فیزیک پلی میان دنیای پویانمایی با دنیای واقعی است. در این روش با نسبت دادن ویژگیهای فیزیک به اشیاء سه بعدی و سپس حل کردن فرمولهای فیزیک مانند فرمول حرکت یا فرمولهای نیوتن، فیزیک را شبیه سازی می کند. پویانماییهای مبتنی بر فیزیک شخصیت را قادر می سازد تا حرکتهای خود را به صورت پویا با محیط تنظیم کند.

۲-۲-۶ ضبط حرکت^۱

به فرآیند ثبت و دیجیتالی کردن حرکت یک شئ یا شخص، ضبط حرکت گویند. ضبط حرکت توسط دوربینهای مادون قرمز که تعدادی زیادی از آنها در صحنه ی ضبط قرار دارند، صورت می گیرد. این دوربینها به صورت شبکه به یکدیگر متصل هستند و پس از کالیبره شدن، آماده ی استفاده هستند. این دوربینها با استفاده از نشانگرهای سفیدی که بر روی لباس بازیگران ضبط حرکت قرار دارد، دادههای مورد نیازشان را دریافت می کنند. قابل ذکر است این نشانگرها بازتابنده ی مادون قرمز هستند که توسط دوربینها دریافت می شود. در نهایت پویانماها به پاکسازی و پردازش این دادهها یر داخته تا آن را برای استفاده ی شخصیتهای سه بعدی آماده کنند.

¹Motion Capture

۲-۳ موتور بازیسازی

مو تورهای بازی سازی پلتفرمهایی هستند که ساخت بازی های رایانه ای را آسان تر می کنند. آن ها به شما این امکان را می دهند تا عناصر بازی مانند انیمیشن، تعامل با کاربر یا تشخیص برخورد میان اشیاء را در یک واحد ادغام و ترکیب کنید. [۲] زمانی که از اصطلاح مو تور بازی سازی استفاده می کنیم منظورمان نرم افزارهای قابل توسعه ای هستند که می توانند پایه و اساس بسیاری از بازی های مختلف باشند. [۴] مو تورهای بازی سازی متشکل از اجزای مختلف هستند که قابلیت های لازم برای ساخت بازی را فراهم می کنند. رایج ترین اجزای مو تور بازی عبار تند از: [۲]

- مولفهی صدا: نقش اصلی این مولفه تولید جلوههای صوتی در بازی است.
- موتور رندر: وظیفه اصلی این مولفه تبدیل دادههای ورودی به پیکسلها، برای به تصویر کشاندن بر روی صفحه است.
- مولفه هوش مصنوعی: این مولفه مسئولیت ارائهی تکنیکهایی برای تعریف قوانین رفتار شخصیتهایی را دارد که توسط بازیکنان کنترل نمی شوند.
 - مولفه انیمیشن: نقش اصلی این مولفه اجرای انیمیشن های مختلف مانند حرکت است.
- مولفه شبکه: وظیفه اصلی این مولفه قادرساختنِ بازیِ همزمانِ بازیکنان با یکدیگر، از طریق استفاده از دستگاههای متصل به اینترنت است.
- مولفه منطق یا مکانیک بازی: این مولفه قوانین حاکم بر دنیای مجازی، ویژگیهای شخصیتهای بازیکنان، هوش مصنوعی و اشیاء موجود در دنیای مجازی و همچنین وظایف و اهداف بازیکنان را تعریف می کند.
- ابزارهای نرمافزاری: وظیفه اصلی این ابزارها افزایش راندمان و سرعت تولید بازی با موتور بازیسازی است. آنها توانایی اضافه کردن بسیاری از عناصر مختلف را به بازیها، از انیمیشن و جلوههای صوتی گرفته تا الگوریتمهای هوش مصنوعی، را فراهم می کنند.

یکی از مهم ترین مولفه های موجود در هر موتور بازی، مولفه ی انیمیشن آن است. در این پروژه به بررسی سیستم انیمیشن گراف که وظیفه ی پخش انیمیشن شخصیت های سه بعدی را در موتور بازی آنریل دارد می پردازیم.

۲-۲ موتور بازیسازی آنریل

اولین نسل مو تور بازی سازی آنریل توسط تیم سوینی، بنیانگذار اپیک گیمز ۱، توسعه یافت. سویینی در سال ۱۹۹۵ شروع به نوشتن این مو تور برای تولید بازی تیراندازی اول شخصی به اسم غیرواقعی ۲ کرد.

نسخهی دوم موتور بازی سازی آنریل در سال ۲۰۰۲ منتشر شد.

¹Epic Games

²Unreal

نسخه سوم نیز در سال ۲۰۰۴ پس از حدود ۱۸ ماه توسعه، منتشر شد. در این نسخه، معماری پایهای موجود در نسخهی اول مانند طراحی شی گرا، اسکریپتنویسی مبتنی بر داده و رویکرد نسبتا ماژولار نسبت به زیرسیستم ها وجود داشت. اما برخلاف نسخه دوم که از یک خط لوله با عملکرد ثابت استفاده می کرد، این نسخه به صورتی طراحی شده بود تا بتوان قسمت های سایه زنی سخت افزاری ار برنامه نویسی کرد.

مو تور بازی سازی آنریل * در سال * ۱۰ در کنفرانس توسعه دهندگان بازی * منتشر شد. این نسخه با طرح کسب و کار اشتراکی برای توسعه دهندگان در دسترس قرار گرفت. این اشتراک به صورت ماهانه، با پرداخت * ۱۹ دلار آمریکا به توسعه دهندگان این اجازه را می داد تا به نسخه ی کامل مو تور، از جمله کد منبع * آن دسترسی پیدا کنند. البته در سال * ۱۹ اینک گیمز مو تور بازی سازی آنریل را به صورت رایگان برای همگان منتشر ساخت.

آخرین نسخه آنریل به اسم مو تور بازی سازی آنریل ۵ در سال ۲۰۲۰ معرفی شد. این نسخه از تمام سیستم های موجود از جمله کنسول های نسل بعدی پلی استیشن 4 و ایکس باکس سری 8 4 پشتیبانی می کند. کار بر روی این مو تور حدود دو سال قبل از معرفی آن شروع شده بود. در سال ۲۰۲۱ نسخه ای از آن به صورت دسترسی اولیه منتشر شد. به طور رسمی در سال ۲۰۲۲ نسخه ی کامل این مو تور برای توسعه دهند گان انتشار یافت. [۵]

۲-۵ زبان برنامهنویسی در آنریل

موتور بازی سازی آنریل از زبان برنامه نویسی ++C به همراه اسکریپ بصری به نام Blueprint استفاده می کند. Blueprint یک سیستم برنامه نویسی کامل گیمپلی مبتنی بر مفهوم استفاده از رابطهای مبتنی بر گره برای ایجاد عناصر گیمپلی از درون ویرایشگر است. این سیستم بسیار منعطف و قدر تمند است زیرا این توانایی را در اختیار طراحان قرار می دهد تا از طیف گسترده ای از مفاهیم و ابزارها که عموماً فقط در دسترس برنامه نویسان هستند استفاده کنند.

۲-۲ گرافیک کامپیوتری

گرافیک کامپیوتری زیرشاخهای از علوم کامپیوتر است که روشهای ترکیب دیجیتالی و دستکاری محتوای بصری را مطالعه می کند. اغلب اوقات این اصطلاح به مطالعه ی کامپیوتر سهبعدی اشاره دارد. [۷] گرافیک کامپیوتری را می توان در موراد مختلفی مانند طراحی رابط کاربری، رندر اشیاء هندسی، انیمیشن و بسیاری موارد دیگر استفاده کرد. ابزارهای مختلفی برای پیاده سازی گرافیک کامپیوتری استفاده می شوند. یکی از این ابزارها OpenGL است. در این

¹ fixed-function pipeline

²shader hardware

³GDC

⁴PlayStation 5

⁵Xbox Series X/S

پروژه برای ایجاد محیط گرافیکی از OpenGL استفاده شده است. برای اینکه بتوان شخصیتها و محیط سهبعدی را به وضوح مشاهده کرد از یک الگوریتم نورپردازی به نام سایه زنی فونگ استفاده شده است. در این بخش توضیح کو تاهی دربارهی OpenGL و این سایه زنی آورده شده است.

OpenGL 1-7-1

OpenGL یک واسط برنامه نویسی کاربردی است که با فراهم کردن توابع مختلف به توسعه دهندگان امکان دستگاری گرافیک و تصاویر را می دهد. OpenGL یک کتابخانه ی رندرینگ است. یک "شئ" به خودی خود در OpenGL مفهومی ندارد و به صورت مجموعه ای از مثلثها و حالات مختلف درنظر گرفته می شود. بنابراین وظیفه ی ما است که بدانیم چه شئای در کدام قسمت صفحه رندر شده است. این کتابخانه تنها وظیفه اش، کشیدن تصاویری که است که می خواهیم به تصویر کشیده شوند. در این صورت اگر می خواهیم تصویری را به روزرسانی کنیم و یا به عنوان مثال شئای را تحرک دهیم باید به OpenGL در خواست دهیم که صحنه را دوباره برای ما رندر کند. [۸]

به صورت کلی OpenGL را می توان یک ماشین حالت بزرگ درنظر گرفت. هر حالت شامل مجموعهای از متغیرها است که نحوه ی عملکرد OpenGL را مشخص می کند. به مجموعه ی این حالتها OpenGL نیز می گویند. در واقع context را می توان یک شئ درنظر گرفت که کل OpenGL را دربر می گیرد. عموما تمامی تغییرات، روی context فعلی اعمال می شود و سپس رندر می شود. [۸] [۹]

۲-۲-۲ سایه زنی فونگ

نور پردازی در دنیای واقعی بسیار پیچیده است و به عوامل بسیار زیادی بستگی،دارد که با توجه به قدرت محدود پردازش برای ما چنین امکانی وجود ندارد که آن را به صورت کامل تخمین بزنیم. بنابراین برای نور پردازی از تقریب واقعیت با استفاده از مدلهای ساده شده ی فیزیکی استفاده می شود. یکی از این روش ها مدل نور پردازی فونگ نام دارد. این مدل بر اساس سه مولفهی اصلی عمل می کند. این سه مولفه، نور محیطی ۲، نور پخش شده ۳ و نور آینهوار ۴ نام دارند. [۱۰]

۲-۲-۳ نورمحیطی

نور معمولاً از یک منبع نور منفرد ساطع نمی شود، بلکه از منابع نوری زیادی که در اطراف ما پراکنده شده اند، حتی زمانی که به صورت مستقیم قابل مشاهده نیستند، نشات می گیرد. حتی زمانی که هوا تاریک است، معمولاً هنوز مقداری

 $^{^{1}}AP$

²Ambient light

³Diffuse light

⁴Specular light

نور در جایی در جهان وجود دارد. مانند ماه در هنگام شب. بنابراین اجسام تقریبا هر گز به صورت کامل تاریک نیستند. اگر بخواهیم چنین مولفهای را به صورت واقعی مدلسازی کنیم، الگورتیمی بسیار پر هزینه خواهد بود. به همین جهت در مدل فونگ برای اینکه بتوانیم نور محیطی را در اجسام سه بعدی مشاهده کنیم از یک رنگ ثابت کوچک نور استفاده می کنیم و آن را به رنگ نهایی هر شئ اضافه می کنیم. در این صورت به نظر می رسد که همیشه مقداری نور پراکنده در محیط سه بعدی وجود دارد. [۱۰]

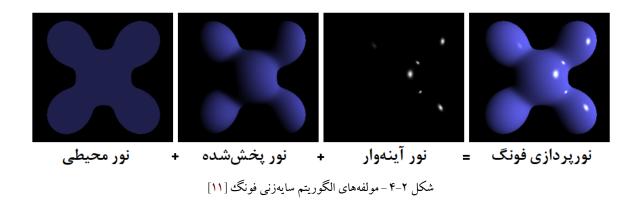
۲-۱-۲ نور پخششده

می دانیم هرچه جسم به یک منبع نور نزدیک تر باشد و هرچه بخشی از یک جسم بیشتر به سمت منبع نور باشد، بیشتر روشن می شود. این مولفه، تاثیر جهت قرار گیری اجسام نسبت به منبع نور را شبیه سازی می کند. [۱۰]

۲-۲-٥ نور آينهوار

این مولفه وظیفه ی شبیه سازی نقطه ی روشن نوری را که بر روی اجسام براق ظاهر می شوند، دارد. جهت قرار گیری اجسام نسبت به جهت نور تاثیر زیادی بر نحوه ی شکل گیری و شمایل این نقطه ی روشن شده دارد. همچنین نور پر دازی آینه وار تاثیر پذیری زیادی نسبت به جنس سطح و خواص بازتابی آن سطح دارد. هرچه سطح اجسام به جنس آینه ای نزدیک شود، نور بیشتری را بازتاب می دهد و بلعکس ممکن است جنس آن مانند گچی باشد که نور زیادی را جذب خود می کند. [۱۰]

در تصویر زیر می توانیم تمامی این مولفه ها را مشاهده کنیم.

۲-۷ مدل اسكلتوني

در انیمیشنهای اسکلتونی از مدلهای اسکلتونی استفاده می شود. هر مدل اسکلتونی از دو بخش مدل و اسکلت تشکیل شده است.

۲-۸ شبکهی چندضلعی

در گرافیک کامپیوتری سهبعدی و مدلسازی جامد، شبکه چندضلعی مجموعهای از رئوس، لبهها و وجوه است که شکل یک جسم چندوجهی را مشخص می کند. وجوه معمولاً از مثلثها (شبکه مثلثی)، چهار ضلعیها (چهار گوشه)، یا دیگر چند ضلعیهای محدب ساده (n ضلعیها) تشکیل شدهاند. دلیل استفاده از این نوع چند ضلعیها آسان تر بودن به نمایش کشیدن آنها در محیط سهبعدی است. البته در حالت کلی اشیاء ممکن است از چندضلعیهای مقعر و یا حتی چندضلعیهای دارای سوراخ نیز تشکیل شدهباشند.

اشیاء ایجادشده توسط مشهای چند ضلعی باید انواع مختلفی از عناصر، از جمله رئوس، لبهها، وجوه، چندضلعیها و سطوح را در خود ذخیره کنند. در بسیاری از نرمافزارهای سهبعدی، فقط رئوس، لبهها و یکی از دو مورد وجوه یا چندضلعیها ذخیره می شوند. در اکثر سیستمهای رندر آفقط از وجوه سه ضلعی (مثلثها) استفاده می شود. بنابراین در این حالت چندضلعیهای مدل، باید به شکل مثلث باشند. البته سیستمهای رندر ای وجود دارند که از چهارضلعیها یا چندضلعیهای با تعداد اضلاع بالاتر نیز پشتیبانی می کنند و یا در لحظه این چندضلعیها را به مجموعهای از مثلثها تبدیل می کنند که در این صورت باعث می شود نیازی به ذخیره ی مش به شکل مثلثی نباشد.

بنابراین چهار قسمت اصلی یک مش چندضلعی، رئوس، لبه ها، وجوه و چندضلعی ها هستند. توضیح کو تاهی درباره ی هر کدام از این موارد را در زیر می توانیم مشاهده کنیم.

۲-۸-۱ راس

راسها معمولاً یک موقعیت در فضای سهبعدی همراه با اطلاعات دیگر مانند رنگ، بردار نرمال و مختصات بافت را شامل می شوند. در راسهای مربوط به مشهای اسکلتونی اطلاعاتی مانند تعداد مفاصلی که بر روی این راس تاثیر می گذارند همراه با وزن تاثیر گذاری آنها، می تواند اضافه شود.

۲-۸-۲ لله

ارتباط بین دو راس را لبه گویند.

۲-۸-۳ وجه

مجموعهای بسته از لبه ها را وجه گویند. وجه ها می توانند از سه لبه (وجه مثلثی) یا از چهار لبه (وجه چهارگوش) تشکیل شده باشند.

¹Mesh

²renderer

۲-۸-۲ چندضلعی

یک چندضلعی مجموعهای همسطح از وجوه است. در سیستمهایی که از وجههای چند ضلعی پشتیبانی می کنند، و جوه و چندضلعیها یکسان هستند ولی در صورتی که سیستم مورد نظر تنها از سه یا چهار ضلعیها پشتیبانی کند، در این صورت به چند ضلعیها، مجموعهای از وجوه گفته می شود.

۲-۹ مدل

مدل ادرواقع هر شئای است که در محیط سهبعدی قرار می گیرد و به تصویر کشیده می شود. هر مدل می تواند از چند زیرمش تشکیل شود. به عنوان مثال یک ماشین را درنظر بگیریم. موجودیت ماشین می تواند یک مدل باشد که در محیط سهبعدی قرار می گیرد. مدل ماشین می تواند از چند زیرمش مانند چرخها، لاستیکها و بدنه ی ماشین تشکیل شود. دلیل وجود داشتن یک موجودیت کلی به اسم ماشین این است که یک شخصی مانند طراح محیط و یا طراح مرحله نمی خواهد هر بار که ماشینی را در محیط قرار دهد، تک تک زیرمشها را به صورت دستی در صحنه وارد کند و در سر جای خودش قرار بدهد.

۲-۱۰ زیرمش ۲

چندضلعیهای دارای یک نوع ماده "را یک زیرمش گویند. همانطور که اشاره شد، هر مدل از چند زیرمش تشکیل می شود. دلیل این تقسیم این است که در هر عملیات به تصویر کشیدن ^۴ تنها یک ماده می تواند به تصویر کشیده شود. مثلا در مثال ماشین، قسمتهای مختلف ماشین از مادههای مختلفی تشکیل می شود. به طور مثال چرخ ماشین می تواند از جنس آلومینیوم باشد، لاستیک چرخ از جنس پلاستیک باشد و یا حتی قسمتهای داخلی ماشین مانند صندلی ماشین، از جنس چرم باشد. بنابراین باید این قسمتها به صورت جدا قرار گیرند تا بتوان هر قسمت را با توجه به ماده ی موردنظر آن به تصویر کشاند.

۱۱-۲ ماده ^۵

ماده ها شامل پارامتر های قابل تنظیمی هستند که با تنظیم آنها، به گرافیک اعلام می شود که چگونه باید یک مثلث را به تصویر بکشد. این پارامتر ها می توانند شامل موارد زیر باشند ولی محدود به آن نمی شوند

١. ميزان كدورت و شفافيت شيئ

ا گاهی به جای استفاده از واژهی مدل، از واژهی مش هم استفاده میشود.

²Sub-Mesh

³Material

⁴Render

⁵Material

- ۲. میزان براقی شئ
- ٣. رنگ (بافت) شئ
- ۴. سایهزنی پیکسلی یا راسی ۱

۲-۱۲ بافت ۲

بافت یک تصویر دوبعدی و یا سهبعدی است که می تواند در ماده استفاده شود. این تصاویر به عنوان ورودی در برنامه دریافت شده و پس از اینکه یک شناسه به آن ها تخصیص داده شد، در کارت گرافیک قرار می گیرند. ماده ها با استفاده از این شناسه می توانند در صورت لزوم به این بافت ها دستیابی پیدا کنند.

۲-۱۳ اسکلت

به مجموعه ای از مفاصل که به صورت سلسله مراتبی به یکدیگر متصل می شوند، اسکلت گویند. پس از آنکه هنرمندان مدل شخصیت را طراحی می کنند در طی یک مرحله که به آن Rigging گویند، ساختار سلسله مراتبی اسکلت را به وجود می آورند. در انیمیشن ها درواقع این اسکلت است که حرکت می کند و با حرکتش باعث حرکت مدل شخصیت می شود.

Skinning 12-7

تا اینجا با دو مفهوم مدل و اسکلت آشنایی پیدا کردیم ولی نگفتیم که این دو چگونه به هم مرتبط می شوند. به عملیاتی که طی آن مفاصل موجود در اسکلت به مدل متصل می شود skinning گویند. طی این مرحله هر راس موجود در پوسته ی مش به یک یا چند مفصل متصل می شود. برای اینکه چگونه رئوس مش، این مفاصل را دنبال کنند الگوریتم های مختلفی مطرح شده است که در فصل پیاده سازی به یکی آن ها اشاره خواهد شد.

۲-۱۵ ژست شخصیت

ژست یک شخصیت نشان دهنده ی نحوه ی قرار گیری مفصل ها در اسکلت است. ژست های مختلف با دروان، حرکت یا تغییر اندازه ی مفاصل درون اسکلت به و جود می آیند. همانگونه که اشاره شد، اسکلت یک مدل در مرحله ی Rigging به مدل متصل می شود. زمانی که این عمل صورت می گیرد به و جود می آید و در همین مرحله با استفاده از Skinning به مدل متصل می شود.

¹Vertex or Pixel shader

²Texture

مدل در یک ژست به خصوص قرار دارد که به آن ژست حالت اتصال 1 یا ژست مرجع 7 گویند. به صورت کلی شخصیت در این حالت به صورتی ایستاده است که پاهایش کمی از هم باز است و بازوهایش به شکل حرف 7 کشیده است. به همین جهت گاهی به ژست حالت اتصال، ژست 7 هم گفته می شود. این حالت خاص به این دلیل انتخاب می شود که اندامها را از بدن دور نگه دارد و اینکار باعث می شود که فرایند اتصال رئوس به مفصل آسان تر شود.

همانگونه که اشاره شد مفاصل به صورت سلسله مراتبی به یکدیگر متصل هستند. یعنی نحوه ی قرارگیری آنها متناسب با نحوه ی قرارگیری والدشان است. این کار باعث می شود که مفاصل به صورت طبیعی حرکت کنند. یعنی در صورتی که والد حرکت کند، به واسطه ی آن فرزند نیز حرکت می کند. زمانی که ژست شخصیت در این حالت والد، فرزندی قرار دارد به آن ژست محلی ^۴گفته می شود. حالت دیگری نیز وجود دارد که موقعیت هر مفصل نسبت به فضای مختصاتی مدل در نظر گرفته می شود. به ژست شخصیت در این حالت ژست جهانی ^۵گفته می شود.

۲-۱۲ کلیپهای انیمیشنی

در یک فیلم انیمیشنی، تمام بخشهای یک صحنه قبل از ساخت هر انیمیشن به دقت برنامه ریزی می شود. این شامل حرکات هر شخصیت، لوازم موجود در صحنه و حتی حرکات دوربین نیز می شود. این بدان معنی است که کل صحنه را می توان به عنوان یک دنباله طولانی و پیوسته از فریمها، متحرک ساخت. در این حالت در صورتی که شخصیتی خارج از دوربین هستند لازم نیستند که متحرک شوند.

کلیپهای انیمیشنی متفاوت از این هستند. یک بازی، یک تجربه ی تعاملی است بنابراین نمی توان از قبل چگونه حرکت کردن شخصیتها و رفتار آنها را پیش بینی کرد. حتی تصمیمات شخصیتهای غیربازیکن کامپیوتری نیز می توانند تابعی از اقدامات غیر قابل پیش بینی بازیکن انسانی باشد. به این ترتیب، کلیپهای انیمیشنی مربوط به بازی تقریبا هیچ گاه از مجموعهای از فریمهای طولانی و به هم پیوسته تشکیل نمی شوند. درعوض، حرکت شخصیت بازی باید به تعداد زیادی حرکات ریز تقسیم شود. منظور از کلیپهای انیمیشنی این حرکات کوتاه و یکتا است.

بنابراین هر کلیپ به صورتی طراحی شده است که یک عمل کاملا مشخص را انجام دهد. برخی از این کلیپها به گونه ای طراحی شده اند که بتوان آن را به صورت حلقه شونده تکرار کرد. به عنوان مثال چرخهی راهرفتن یا دویدن می توانند از این نوع کلیپها باشند. و حرکاتی مانند پریدن یا دست تکان دادن از نوعی هستند که تنها یکبار پخش می شوند.

بنابراین به طور کلی حرکات هر شخصیت بازی معمولاً به هزاران کلیپ تقسیم می شود. [۴]

¹Bind Pose

²Reference Pose

³T Pose

⁴Local Pose

⁵Global Pose

۲-۱۷ تر کیب انیمیشن

اصطلاح ترکیب انیمیشن به هر تکنیکی اطلاق می شود که در آن بیش از یک کلیپ انیمیشن در ژست نهایی کاراکتر سهیم می شود. به صورت دقیق تر در این عمل دو یا چند ژست برای ایجاد یک ژست خروجی برای اسکلت شخصیت، با یکدیگر ترکیب می شوند. همانطور که در بخش قبل گفته شد، کلیپهای انیمیشنی، کلیپهای کوتاه و یکتایی هستند. با استفاده از روش ترکیب می توان مجموعهای از کلیپهای انیمیشنی را با یکدیگر ترکیب کرد تا مجموعهی جدیدی از انیمیشنها را بدون نیاز به ایجاد دستی و از پایهی آن ها تولید کنیم.

به عنوان مثال، با ترکیب یک انیمیشن راه رفتن آسیب دیده با راه رفتن بدون آسیب دیدگی، می توانیم سطوح مختلفی از آسیب دیدگی در هنگام راهرفتن را به وجود آوریم. از ترکیب می توان برای درون یابی بین حالات مختلف چهره، حالتهای مختلف بدن و حالتهای مختلف حرکتی استفاده کرد. علاوه بر این می توان از آن برای یافتن یا حالت میانی بین دو حالت شناخته شده در زمانهای مختلف نیز استفاده کرد. این کار زمانی استفاده می شود که بخواهیم ژست یک شخصیت را در نقطهای از زمان پیدا کنیم که دقیقا با یکی از فریمهای نمونه موجود در دادههای انیمیشن مطابقت ندارد. همچنین می توانیم از ترکیب موقتی انیمیشن برای انتقال هموار از یک انیمیشن به انیمیشن دیگر، با ترکیب تدریجی انیمیشن مبدا به مقصد در مدت زمان کو تاهی استفاده کنیم.

فصل سوم سیستم انیمیشن گراف در موتور بازیسازی آنریل

در این فصل ابتدا توضیحاتی راجع به آنریل انجین داده می شود و سپس در رابطه ی سیستم انیمشن گراف این انجین صحبت خواهد شد.

۱-۳ بازیگران، پیادهها و شخصیتها

اشیا در آنریل می توانند به سه کلاس کلی بازیگران، پیادهها و شخصیتها دسته بندی می شوند.

بازیگران کلاس پایهی تمامی اشیا ای هستند که به صورت فیزیکی می توانند در محیط سه بعدی قرار گیرند. پیاده ها کلاسی مشتق شده از بازیگران هستند که بازیکنان می توانند کنترل آنها را بدست گیرند و در محیط حرکت کنند. در نهایت شخصیتها پیاده هایی هستند که دارای مش اسکلتونی، توانایی شناسایی برخورد و منطق حرکتی هستند. آنها مسئول تمام تعاملات فیزیکی بین بازیکن یا هوش مصنوعی، با جهان هستند و همچنین مدل های اولیه شبکه و دریافت ورودی را پیاده سازی می کنند. اگر بخواهیم شخصیت درون بازی از انیمیشنهای اسکلتونی استفاده کند، باید از این کلاس بهره ببریم.

٣-٢ اجزاء

اجزاء ۱ مجموعهای از توابع و ویژگیها است که می تواند به یک بازیگر اضافه شود. بنابراین بازیگران می توانند حاوی مجموعهای از جمله کنترل نحوه ی حاوی مجموعهای از جمله کنترل نحوه که این اجزاء می توانند برای موارد مختلفی از جمله کنترل نحوه ی حرکت بازیگران، نحوه ی رندر شدن و غیره استفاده شوند.

زمانی که یک مولفه به یک بازیگر اضافه می شود، آن بازیگر می تواند عملکردهای موجود در آن مولفه را استفاده کند. به عنوان مثل یک مولفه نور نقطه ای باعث می شود که بازیگر مانند یک نور نقطه ای، نور ساطع کند. یا یک مولفه صورتی به بازیگر این توانایی پخش صدا را می دهد.

مولفه ها حتما باید به یک بازیگر متصل شوند و به خودی خود نمی توانند وجود داشته باشند. درواقع وقتی ما مولفه های مختلف را به بازیگر خود متصل می کنیم درواقع در حال قرار دادن قطعه ها و تکه هایی هستیم که مجموع آن ها یک بازیگر را به عنوان یک موجودیت واحد که در محیط سه بعدی قرار می گیرد تعریف می کنند. به عنوان مثال چرخهای یک ماشین، فرمان ماشین، چراغها و غیره همه به عنوان مولفه های ماشین درنظر گرفته می شوند در حالی که خود آن ماشین، بازیگر است.

٣-٣ شخصيتها

هر شخصیت در آنریل از سه مولفهی اصلی تشکیل شده است.

همانطور که در فصلهای گذشته اشاره شد شخصیتها برای پخش انیمیشنها نیاز به یک مش اسکلتونی دارند. مولفه ی Skeletal mesh Component مش اسکلتونی اصلی مرتبط با شخصیت است. این مولفه ای است که برای ما در این پروژه اهمیت زیادی دارد.

مولفه ی Character Movement Component همانطور که از اسمش مشخص است برای منطق حرکت در حالتهای مختلف از جمله راهرفتن افتادن و غیره استفاده می شود. این مولفه شامل تنظیمات و عملکردهای مربوطه برای کنترل حرکت است.

و در نهایت مولفهی Capsule Component وظیفهی تشخیص برخورد در هنگام حرکت را دارد.

¹Components

فصل چهارم معماری موتور بازیسازی آنریل

در این فصل ابتدا به معماری موتور آنریل پرداخته شده و پس از آن دربارهی ابزارهایی که این انجین در اختیار ما می گذارد صحبت می شود.

Actors 9 UObject 1-2

کلاس پایه برای تمامی کلاسهای دیگر در موتور آنریل UObject است. شی ها انمونههایی از کلاسهایی هستند که از UObject ها ارث می برند. بازیگران آنمونههایی از کلاسهایی هستند که از. AActor ارث برده اند. کلاس AActor کلاس پایه برای تمامی اشیائی است که می توانند در جهان بازی قرار گیرند. به صورت کلی، بازیگران را می توان به عنوان یک کل یا موجودیت در نظر گرفت و اشیاء را قطعات تخصصیای در نظر گرفت که در این موجودیت به کار می روند که به آن ها جزء آمی گویند. بنابراین اجزاء یک نوع خاصی از اشیاء هستند که بازیگران می توانند آن ها را به عنوان یک زیرشی آبه خود متصل کنند.

به عنوان مثال اگر یک ماشین را درنظر بگیریم. ماشین به عنوان یک موجودیت کلی به عنوان بازیگر درنظر گرفته

¹Objects

²Actors

³Component

⁴sub-object

می شود. در صورتی که قسمتهای مختلف این ماشین مانند درِ ماشین یا چرخ ماشین اجزای آن ماشین درنظر گرفته می شوند. در ادامه این مثال، اگر کاربر قرار باشد که این ماشین را کنترل کند، یک جزء دیگر می تواند مسئولیت تغییر سرعت و جهت ماشین بر اساس ورودی کاربر را داشته باشد. [۱۳،۱۲]

Components Y-&

همانطور که گفته شد، اجزاء نوع خاصی از اشیاء هستند که بازیگران می توانند به عنوان اشیاء فرعی به خود متصل کنند. کلاس پایه برای تمامی اجزاء، کلاس UActorComponent است. از آنجایی که استفاده از اجزاء تنها راه ممکن برای پرداخت ۱ مشها ۲، تصاویر ،پخش صداو درواقع هرچیزی که بازیکن هنگام بازی در جهان مشاهده یا تعامل می کنند هستند، بنابراین در نهایت از انواعی از این نوع اجزاء در توسعه ی بازی استفاده می شود.

برای ساخت اجزاء، چند کلاس اصلی وجود دارد که در هنگام ایجاد اجزاء باید به آن توجه کرد.

- □ اجزای بازیگر": این کلاس بیشتر برای رفتارهای انتزاعی مانند حرکت، مدیریت موجودی یا ویژگی و سایر مفاهیم غیرفیزیکی مفید هستند. این نوع از اجزاء هیچ گونه مکان فیزیکی یا چرخشی در جهان ندارد.
- □ اجزای صحنه ^۴: این کلاس فرزند کلاس اجزای بازیگر است و از رفتارهای مبتنی بر مکان پشتیبانی می کند که به نمایش هندسی نیاز ندارند. این کلاس می تواند شامل بازوهای فنری، دوربینها، نیروهای فیزیک و حتی صدا شود.
- □ اجزای اولیه ^۵: این کلاس فرزند کلاس اجزای صحنه است. درواقع این کلاس همان کلاس اجزای صحنه، همراه با نمایش هندسی است که عموما برای نمایش عناصر بصری و برخورد ^۶ یا همپوشانی ^۷ با اشیاء فیزیکی استفاده می شود. این کلاس می تواند شامل مشهای استاتیک ^۸ یا اسکلتی ^۹، اسپرایتها یا بیلبوردها، سیستمهای ذرات ^{۱۰} و همچنین حجم برخورد ^{۱۱} جعبه، کپسول و کره شود.

[14]

¹Render

²Meshes

 $^{^{3}}Actor Component \\$

⁴SceneComponent

⁵Primitive Components

⁶collide

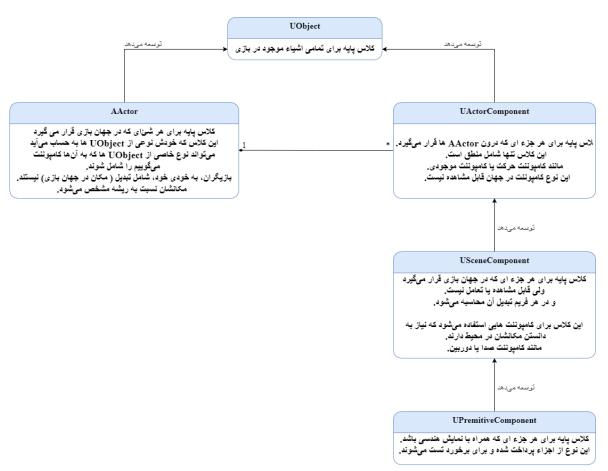
⁷overlap

⁸static mesh

⁹skeletal mesh

¹⁰particle systems

¹¹ collision volumes

شکل ۱-۴ - تصویر UML کلاسهای پایهی موتور بازیسازی آنریل

فصل پنجم پیادہ سازی

 ^{1}API

در این بخش به روشها و ابزارهای استفاده شده در پیادهسازی سیستم انیمیشن اشاره خواهد شد

0-1 ابزارها 0-1-1 OpenGL

OpenGL یک واسط برنامه نویسی کاربردی است که با فراهم کردن توابع مختلف به توسعه دهندگان امکان دستکاری گرافیک و تصاویر را می دهد. OpenGL یک کتابخانه ی رندرینگ است. یک "شئ" به خودی خود در OpenGL مفهومی ندارد و به صورت مجموعه ای از مثلث ها و حالات مختلف درنظر گرفته می شود. بنابراین وظیفه ی ما است که بدانیم چه شئای در کدام قسمت صفحه رندر شده است. این کتابخانه تنها وظیفه اش، کشیدن تصاویری که است که می خواهیم به تصویر کشیده شوند. در این صورت اگر می خواهیم تصویری را به روزرسانی کنیم و یا به عنوان مثال شئای را تحرک دهیم باید به OpenGL در خواست دهیم که صحنه را دوباره برای ما رندر کند. [۸] به صورت کلی OpenGL را می توان یک ماشین حالت بزرگ درنظر گرفت. هر حالت شامل مجموعه ای از متغیرها است که نحوه ی عملکرد OpenGL را مشخص می کند. به مجموعه ی این حالت ها OpenGL در کالی OpenGL در می گویند.

در واقع context را می توان یک شئ درنظر گرفت که کل OpenGL را دربر می گیرد. عموما تمامی تغییرات، روی

context فعلى اعمال مي شود و سيس رندر مي شود. [٨] [٩]

GLFW 7-1-0

از آنجایی که به و جود آوردن یک پنجره ی جدید و همچنین context و ابسته به نوع سیستم عامل است بنابراین نیازمند کتابخانه ی هستیم که بتواند این موارد را برای ما مدیریت کند. GLFW یک کتابخانه ی منبع باز و چندپلتفرمی برای OpenGL است که یک API ساده و مستقل از پلتفرم برای تولید پنجره ها، زمینه ها و سطوح، خواندن ورودی و مدیریت رویدادها ۲ را ارائه می کند. این کتابخانه از سیستم عامل های ویندوز ، مک و لینوکس و سیستم های مشابه یونیکس پشتیبانی می کند. [۱۴]

GLAD ٣-1-0

کتابخانههای گرافیکی مانند OpenGL وظیفه ی پیاده سازی توابع گرافیکی را ندارند بلکه می توان آنها را مانند GPU یک هدر در زبان برنامه نویسی ++C دانست که تعریف اولیه توابع را دارند. پیاده سازی این توابع در درایورهای قرار دارند. دسترسی به این اشاره گرهای تابع به خودی خود سخت نیست ولی از آنجایی که این اشاره گرهای تابع پلتفرم هستند بنابراین کار طاقت فرسایی است. وظیفه ی کتابخانه ی GLAD فراهم سازی و کنترل این اشاره گرهای تابع است.

GLM £-1-0

GLM یک کتابخانهی ریاضی برای نرمافزارهای گرافیکی مبتنی بر زبان برنامهنویسی سایهی OpenGL "است. این کتابخانه تنها شامل یک هدر ++ است. توابع و کلاسهای موجود در این کتابخانه به صورتی نامگذاری و طراحی شده آند که بسیار به GLSL نزدیک باشند.

Assimp 0-1-0

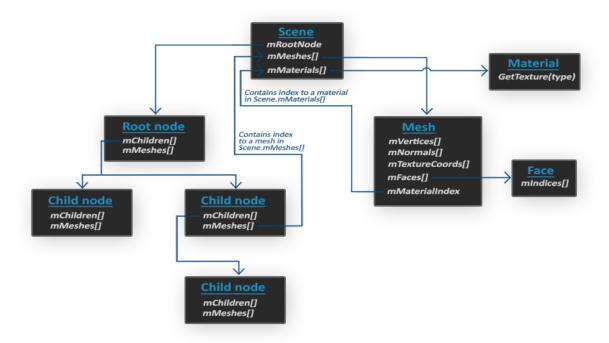
Assimp یک کتابخانه برای بارگذاری و پردازش صحنه های هندسی از فرمتهای مختلف است. می توان با استفاده از آن مواردی همچون مشهای استاتیک و یا اسکلتونی، مواد ^۴، انیمیشن های اسکلتونی و داده های بافت را از فایل بارگذاری کرد. زمانی که این مدل ها بارگذاری می شوند این کتابخانه آن ها را در ساختاری به شکل زیر ذخیره می کند و بعد از آن می توان از این ساختار، داده های مورد نظر خود را خواند و از آن ها استفاده کرد. [۱۶]

¹Contexts

²Events

³OpenGL Shading Language(GLSL)

⁴Materials

شکل ۵-۱ - ساختار کلاسهای کتابخانهی Assimp [۱۷]

stb 7-1-0

این کتابخانه برای بارگذاری تصاویر استفاده می شود. در این پروژه از این کتابخانه برای بارگذاری تصاویر بافتها در کنار کتابخانه کی استفاده شده است. [۱۸]

٥-٢ پيادهسازي

این بخش دو هدف کلی را دنبال می کند.

- ۱. نمایش مدل گرافیکی و اجرای انیمیشن بر روی آن
- ۲. تر کیب انیمیشن های مختلف به وسیلهی ماشین حالت

0-Y-0 نمایش مدل گرافیکی

همانطور که گفته شد مدلها یا اشیاء سه بعدی به خودی خود مفهومی در OpenGL ندارند. آنچه برای OpenGL همانطور که گفته شد مدلها یا اشیاء سه بعدی به خودی خود مفهومی در اهمیت دارد لیستی از مثلثها است تا آنها را به تصویر بکشد. مدلهای سه بعدی از رئوس، لبه و وجوه تشکیل می شوند و در فرمتهای مختلفی مانند FBX ذخیره می شوند. در این پیاده سازی، از کتابخانه ی Assimp برای خواندن این داده ها استفاده شده است.

۵-۲-۲ قرار گیری مدل سه بعدی در کارت گرافیک

آنچه برای OpenGL اهمیت دارد این است که به آن مجموعهای از مثلثها داده شود تا برایمان ترسیم کند. برای اینکار به صورت عمومی از ۳ آرایه مختلف استفاده می شود که به نامهای VAO ، VBO و EBO شناخته می شوند. VBOs ایک آرایه یا بافری است که تمامی رئوس مدل سه بعدی ما را در خود جای می دهد.

همانطور که در بخش ۲-۲-۱ اشاره شد، رئوس علاوه بر اینکه شامل اطلاعات موقعیت مکانی در محیط سهبعدی هستند، شامل اطلاعات دیگری نظیر رنگ، بردار نرمال، مختصات بافت و... نیز می توانند باشند. بنابراین باید به صور تی به کارت گرافیک اعلام کنیم که این داده ای که در آرایه ی VBOs قرار دارد را چگونه تفسیر کند. اینکار با استفاده از یک آرایه ی دیگر به نام VAO مورت می گیرد. در نهایت گفتیم که آنچه برای کارت گرافیک اهمیت دارد دریافت مثلثها است. بنابراین باید به طریقی بگوییم کدارم رئوس با اتصال به یکدیگر مثلث تشکیل می دهند. اینکار نیز با استفاده از آرایه ی EBOs صورت می گیرد.

٥-٢-٥ اسكلت شخصيت

اسکلت یک شخصیت به صورت مجموعهای از مفاصل که به صورت سلسله مراتبی به یکدگیر متصل اند، تعریف می شود. در این پیاده سازی کلاس Bone نشان دهنده ی هر مفصل است. هر Bone یک والد دارد و می تواند به هر تعدادی فرزند داشته باشد. با توجه به تعریف آورده شده از اسکلت، کلاس اسکلت که با Skeleton مشخص شده، شامل لیستی از این مفاصل به همراه اشاره گری به مفصل ریشه است.

٥-٢-٥ اتصال اسكلت و مدل سهبعدي

اصطلاحی که برای اتصال اسکلت و مدل سهبعدی استفاده می شود Skinning است. در این روش هر راس موجود در مدل، به یک یا چند مفصل متصل می شود. الگوریتم به کاررفته در این پیاده سازی،الگوریتم فصل می شود. الگوریتم زمانی که یک راس به یک مفصل می شود به آن یک وزن نسبت داده می شود. این وزن نشان دهنده ی میزان تاثیر گذاری این مفصل بر روی این راس است. به بیانی دیگر، این وزن نشان می دهد که اکر این مفصل به مکان جدید منتقل شود، این انتقال چقدر بر روی آن راس تاثیر می گذارد. بنابراین برای بدست آوردن انتقال نهایی راس، باید انتقال راس را نسبت به هر کدام از مفاصلی که به آن متصل است را بدست آوریم، سپس انتقال نهایی برابر مجموع وزن دار تمامی این انتقال ها خواهد بود.

¹Vertex Buffer Objectss

²Vertex Array Objects

³Element Buffer Objects

٥-٢-٥ انيميشن

هر بازی های کامپیوتری هر کلیپ انیمیشنی شامل یک حرکت منحصر به فرد شخصیت داخل بازی است. هر کلیپ شامل ژست های اسکلت در فاصله های زمانی مشخصی است. در واقع آنچه باعث حرکت شخصیت می شود حرکت اسکلت شخصیت است. زمانی که اسکلت شخصیت با استفاده از یک انیمیشن جابه جا می شود، مدل شخصیت نیز با استفاده از روش های skinning که در بالا توضیح داده شد همراه این اسکلت حرکت می کند.

انیمیشنها از طریق کلاسی به اسم Animation Clip مدلسازی شده اند. این کلاس شامل آرایهای از ژست های شخصیت در مدت زمانهای مشخصی است. همراه یک اشاره گری به اسکلت شخصیت. نکته ی قابل توجه این است که هر کلیپ انیمیشنی مربوط به یک نوع اسکلت می شود. به زبانی دیگر نمی توان انیمیشنی که براس اسکلت شخصیت انسانی طراحی شده است را بر روی یک حیوان، مانند فیل اجرا کرد.

٥-٢-٥ يخش كنندهي انيميشن

این سیستم وظیفهاش پخش کردن انیمیشن بر روی اسکلت شخصیت است. این سیستم با گرفتن یک انیمیشن و یک اسکلت، این انیمیشن را بر روی آن اسکلت اجرا می کند. همانطور که گفتیم، انیمیشن ها ژست شخصیت را در فاصلههای زمانی مشخصی در خود ذخیره می کنند. وظیفه ی این سیستم این است که با استفاده از یک زمان سنج که نشان دهنده ی زمان فعلی بازی است ژست مناسب شخصیت را از داخل انیمیشن بدست آورد. قابل ذکر است که ممکن است این ژست با توجه به زمان بازی و فاصلههای زمانی داخل انیمیشن از درون یابی دو ژست پشت سر هم در آن کلیپ بدست آید.

٥-٢-٧ الكوريتم يخش كنندهي انيميشن

هر شخصیت درون بازی، اگر از نوع شخصیت اسکلتونی باشد، دارای یک پخش کننده ی انیمیشن خواهد بود. در تصویر زیر تابع بهروزرسانی اسکلت به وسیلهی انیمیشن را می توان مشاهده کرد.

currentTime += deltaTime;

const double currentAnimationTime = (currentTime - startTimeForCurrentAnim);
AnimationPose currentPose = currentClip->GetPoseForCurrentFrame(currentAnimationTime *
 currentClip->GetFramePerSecond());

SetSkeletonPose(currentPose);

برای اینکه بتوان یک انیمیشن را پخش کرد نیاز است دو مورد زیر را بدانیم.

- ۱. زمان فعلى درون بازى(CurrentTime)
- زمان شروع پخش انیمیشن فعلی(StartTimeForCurrentAnimation)

در ابتدا زمان فعلی درون بازی را برای این پخش کننده بهروزرسانی می کنیم. سپس برای بدست آوردن زمان فعلی انیمیشن می توان از فرمول زیر استفاده کرد

CurrentAnimationTime = CurrentTime - StartTimeForCurrentAnimation

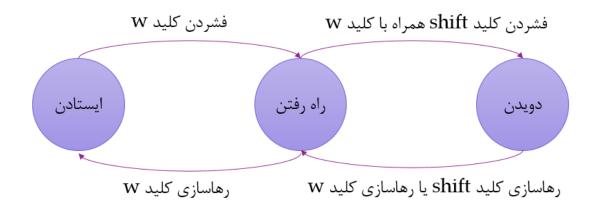
در نهایت با استفاده از این مقدار می توان ژست مورد نظر را از داخل کلیپ انیمیشنی بدست آورد. در نهایت نیز این ژست را بر روی اسکلت شخصیت اعمال می کنیم.

٥-٢-٥ ماشين حالت انيميشن

یکی از روشهای ترکیب انیمیشنهای مختلف با یکدیگر، استفاده از ماشین حالت متناهی است. یک ماشین حالت متناهی شامل چندی حالت مختلف است که هر کدام از این حالات، حالتی از وضعیت سیستم را مشخص می کنند. زمانی که از ماشین حالت استفاده می شود سیستم می تواند در هر لحظه تنها در یکی از این حالات قرار گیرد. البته سیستم می تواند با دریافت ورودی از یک حالت به حالت دیگری رود.

دلیل استفاده از ماشین حالت متناهی برا سیستم انیمیشن این است که همانگونه که گفتیم، کلیپهای انیمیشنی، شامل ویدیوهای کوتاهی هستند که یک حالت مشخصی از شخصیت را بیان می کنند. در یک بازی، با توجه به ورودی بازیکن، شخصیت درون بازی می تواند در حالتهای متفاوتی قرار گیرد. با استفاده از ماشین حالت می توان به تمامی این حالتها رسیدگی کرد.

به عنوان مثال، تصویر زیر نشاندهنده ی یک ماشین حالت برای حرکت شخصیت است. شخصیت در ابتدا در حالت ایستاده قرار دارد و با گرفتن ورودی های مختلف از کیبورد، می تواند به حالت های دیگری رود.

شکل ۲-۵ – ماشین حالت برای حرکت شخصیت

برای پیاده سازی ماشین حالت متناهی، این سیستم به سه کلاس کلی شکسته شده است. کلاس AnimationState که نشان دهنده ی که و ظیفه ی مدیریت حالت ها و انتقال از یک حالت به حالت دیگری را دارد. کلاس AnimationState که نشان دهنده ی

حالت شخصیت است. هر AnimationState شامل یک کلیپ است و هر زمانی که این حالت فعال می شود این کلیپ پخش می شود. در نهایت کلاس Transition که شامل توابع انتقال است. هر حالت می تواند شامل چندین انتقال باشد. و وظیفه کلاس AnimationStateMachine است که بررسی کند، اگر انتقالی امکان پذیر بود، آن را انجام دهد.

٥-٢-٩ بهروزرساني ماشين حالت انيميشن

وضعیت توابع انتقال تاثیرگذاری مستقیمی در وضعیت سیستم بهروزرسانی ماشین حالت انیمیشن دارد. وضعیت انتقال می تواند سه حالت زیر را داشته باشد.

- ۱. حالت عادی ۱
- ۲. حالت در حال انتقال ۲
 - ٣. حالت اتمام انتقال ٣

حالت اول حالت عادی است که نشان دهنده ی وضعیت عادی ماشین حالت است. در این وضعیت، توابع انتقال حالت فعلی بررسی می شوند تا در صورتی که شرایطشان برقرار شود، تغییر حالت رخ دهد. علاوه بر آن انیمیشن حالت فعلی با استفاده از کلاس یخش کننده آیدیت می شود.

در صورتی که توابع انتقال مقدار درست ^۴ را بازگردانند، ماشین به وضعیت دوم که وضعیت درحال انتقال است، تغییر وضعیت می دهد. در این وضعیت با توجه به زمانی که مشخص شده، ژست شخصیت با استفاده از درون یابی خطی از حالت فعلی به حالت جدید تغییر می کند.

پس از اینکه انتقال به صورت کامل انجام شد، وضعیت ماشین حالت به اتمام انتقال تغییر می یابد. زمانی که ماشین در این وضعیت قرار گرفته یعنی به حالت جدید منتقل شده، بنابراین لازم است انیمیشن را از حالت جدید گرفته و آن را به کلاس پخش کننده داده تا آن را پخش کند. پس از این کار وضعیت ماشین دوباره به حالت عادی تغییر می یابد و همه ی این موارد دوباره تکرار می شوند.

```
if(transitionStatus == TransitionStatus::normal)
{
   for (const auto& transition : currentState->GetTransitions()) // loop through
        transitions of the current state
   {
      if (transition->Evaluate())
      {
        transitionStatus = TransitionStatus::transitioning;
        currentState = animationStatesMap.at(transition->to);
        TransitionFromPose = animator->GetPoseAtCurrentTime();
}
```

¹Normal

²Transitioning

³Finished

⁴True

```
TransitionToPose = currentState->GetAnimClip()->GetPoseForCurrentFrame(0);
        currentTime = 0;
       transitionTime = transition->transitionTime;
       break;
    }
  }
}
if (transitionStatus == TransitionStatus::normal)
  animator->Update(deltaTime);
}
else if(transitionStatus == TransitionStatus::transitioning)
  if(TransitionUpdate(deltaTime))
     transitionStatus = TransitionStatus::finished;
}
else if(transitionStatus == TransitionStatus::finished)
  animator->ChangeAnimationClip(*(currentState->GetAnimClip()), 0);
  transitionStatus = TransitionStatus::normal;
}
```

پيوستها

- [1] "Animation wikipedia", https://en.wikipedia.org/wiki/Animation.
- [2] Barczak, A. M. and Woźniak, H., "Comparative study on game engines", *Studia Informatica*. Systems and Information Technology. Systemy i Technologie Informacyjne, No. 1-2, 2019.
- [3] Lasseter, J., "Principles of traditional animation applied to 3d computer animation", *Proceedings of the 14th annual conference on Computer graphics and interactive techniques*, 1987.
- [4] Gregory, J., Game Engine Architecture, A K Peters/CRC Press, 3rd ed., 2018.
- [5] "Unreal engine wikipedia", https://en.wikipedia.org/wiki/Unreal_Engine.
- [6] "Unreal engine blueprint", https://docs.unrealengine.com/4.27/en-US/ProgrammingAndScripting/Blueprints/.
- [7] "Computer graphics wikipedia", https://en.wikipedia.org/wiki/Computer_graphics_(computer_science).
- [8] "Using opengl", https://www.khronos.org/opengl/wiki/Getting Started.
- [9] "Opengl state macine", https://learnopengl.com/Getting-started/OpenGL.
- [10] "Phone shading lernopengl", https://learnopengl.com/Lighting/Basic-Lighting.
- [11] "Phong shading wikipedia", https://en.wikipedia.org/wiki/Phong_reflection_model.
- [12] "Unreal engine architecture", https://docs.unrealengine.com/4.27/en-US/ ProgrammingAndScripting/ProgrammingWithCPP/UnrealArchitecture/.
- [13] "Unreal engine components", https://docs.unrealengine.com/4.27/en-US/ ProgrammingAndScripting/ProgrammingWithCPP/UnrealArchitecture/Actors/ Components/.
- [14] "Glfw", https://github.com/glfw/glfw.
- [15] "Glad", https://github.com/Dav1dde/glad.
- [16] "Assimp", https://assimp-docs.readthedocs.io/en/v5.1.0/about/introduction.html.
- [17] "Assimp class hierarchy", https://learnopengl.com/Model-Loading/Assimp.
- [18] "stb", https://github.com/nothings/stb.

Analysis of the animation graph in Unreal Engine and implementation of an animation system using OpenGL

Nami Naziri nami.naziri@yahoo.com

May 22, 2022

Department of Electrical and Computer Engineering Isfahan University of Technology, Isfahan 84156-83111, Iran

Degree: Bachelor of Science Language: Farsi

Supervisor: Maziar Palhang, Assoc. Prof., palhang@cc.iut.ac.ir.

Abstract

Keywords

Department of Electrical and Computer Engineering

Analysis of the animation graph in Unreal Engine and implementation of an animation system using OpenGL

A Thesis Submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Bachelor of Science

By Nami Naziri

Evaluated and Approved by the Thesis Committee, on May 22, 2022

- 1- Maziar Palhang, Assoc. Prof. (Supervisor)
- 2- First Examiner, Assoc. Prof. (Examiner)
- 3- First Examiner, Assist. Prof. (Examiner)

Department Graduate Coordinator: Reza Tikani, Assist. Prof.